नूनं समृद्धान् पितृलोकभूमौ चामीकराभान् चितिजान् प्रफुल्लान्। विचित्रवीर्य्यस्य सुतः सपुत्रः कृत्वा नृशंसं वत पश्यति स्म।
व्यूढोत्तरांसान् पृथुलोहिताक्षानिमान् स्म पृच्छन् स शृणोति नूनं। प्रास्थापयत् यत् स वनं सशङ्को युधिष्ठिरं सानुजमा
त्तशस्त्रं।

योऽयं परेषां पृतनां समृद्धां निरायुधो दीर्घभुजो निहन्यात्। श्रुत्वैव शब्दं हि वृकोदरस्य मुञ्चन्ति सैन्यानि शकृत्समूत्रं।१०२५०
स क्षुत्पिपासाऽध्वकृशस्तरस्वी समेत्य नानायुधबाणपाणिः। वने स्मरन् वासमिमं सुघोरं शेषं न कुर्य्यादिति निश्चितं मे।
नह्यस्य वीर्य्यस्य बलेन कश्चित् समः पृथिव्यामपि विद्यतेऽन्यः। स शीतवातातपकर्षिताङ्गो न शेषमाजावसुहृत्सु कुर्य्यात्।
प्राच्यान्नृपानेकरथेन जित्वा वृकोदरः सानुचराचलेषु। स्वत्यागमद्योऽतिरथस्तरस्वी सोऽयं वने क्लिश्यति चीरवासाः।
यः सिन्धुकूले व्यजयन्नृदेवान् समागतान् दाक्षिणात्यान् महीपान्। तं पश्यतेमं सहदेवमद्य तरस्विनं तापसवेशहृष्यं।
यः पार्थिवानेकरथेन जिग्ये दिशं प्रतीचीं प्रति युद्धशौण्डः। सोऽयं वने मूलफलेन जीवन् जटी चरत्यद्य मलाचिताङ्गः।१०२५५
सचे समृद्धेऽतिरथस्य राज्ञो वेदीतलादुत्पतिता सुता या। सेयं वने वासमिमं सुदुःखं कथं सहत्यद्य सती सुखार्हा।
त्रिवर्गमुख्यस्य समीरणस्य देवेश्वरस्याप्यथ वाऽश्विनोश्च। एषां सुराणां तनयाः कथन्नु वनेऽचरन्ह्यस्तसुखाः सुखार्हाः।
जिते हि धर्म्मस्य सुते सभार्य्ये सभ्रातृके सानुचरे निरस्ते। दुर्य्योधने चापि विवर्द्धमाने कथं न सीदत्यवनिः सशैला।
इति श्रीमहाभारते आरण्यपर्व्वणि तीर्थयात्रापर्व्वणि बलरामवाक्ये एकोनविंशत्यधिकशततोऽध्यायः॥ ११९॥

॥ सात्यकिरुवाच ॥ न राम कालः परिदेवनाय यदुत्तरं त्वत्र तदेव सर्व्वं। समाचरामो ह्यनतीतकालं युधिष्ठिरो यद्यपि
नाह किञ्चित्।

ये नाथवन्तोऽद्य भवन्ति लोके ते नात्मना कर्म्म समारभन्ते। तेषान्तु कार्य्येषु भवन्ति नाथाः शैब्यादयो राम यथा
ययातेः। १०२६०

येषां तथा राम समारभन्ते कार्य्याणि नाथाः स्वमतेन लोके। ते नाथवन्तः पुरुषप्रवीरानानाथवत् कृच्छ्रमवाप्नुवन्ति।
कस्मादिमौ रामजनार्द्दनौ च प्रद्युम्नशाम्बौ च मया समेतौ। वसन्त्यरण्ये सह सोदरीयैस्त्रैलोक्यनाथानभिगम्य पार्थाः।
निर्यातु साध्वद्य दशार्हसेना प्रभूतनानायुधचित्रवर्म्मा। यमक्षयं गच्छतु धार्त्तराष्ट्रः सबान्धवो वृष्णिबलाभिभूतः।
त्वं ह्येव कोपात् पृथिवीमपीमां संवेष्टयेस्तिष्ठतु शार्ङ्गधन्वा। सधार्त्तराष्ट्रं जहि सानुबन्धं वृत्रं यथा देवपतिर्म्महेन्द्रः।
भ्राता च मे यः स सखा गुरुश्च जनार्द्दनस्यात्मसमश्च पार्थः। यदर्थमैच्छन्मनुजाः सुपुत्रं शिष्यं गुरुश्चाप्रतिकूलवादं। १०२६५
यदर्थमभ्युद्यतमुत्तमन्तत् करोति कर्म्माग्र्यमपारणीयं। तस्याखर्वाण्यहमुत्तमास्त्रैर्व्विहत्य सर्व्वाणि रणेऽभिभूय।
कोपाच्छिरः सर्पविषाग्निकल्पैः शरोत्तमैरुन्मथिताऽस्मि राम। खड्गेन चाहं निशितेन संख्ये कायाच्छिरस्तस्य बलात्
प्रमथ्य।

ततोऽस्य सर्व्वाननुगान्हनिष्ये दुर्य्योधनञ्चापि कुरूंश्च सर्व्वान्। आत्तायुधं मामिह रौहिणेय पश्यन्तु मेमा युधि जातहर्षाः।
निघ्नन्तमेकं कुरुयोधमुख्यानग्निं महाकक्षमिवान्तकाले। प्रद्युम्नमुक्तान्निशितान्नशक्ताः सोढुं क्षुरप्रोणविकर्त्तकर्णाः।
जानामि वीर्य्यञ्च जयात्मजस्य कार्ष्णिर्भवत्येष यथा रणस्थः। शाम्बः सहूतं सरथं भुजाभ्यां दुःशासनं शास्तु बलात्प्रमथ्य।१०२७०
न विद्यते जाम्बवतीसुतस्य रणे विषह्यं हि रणोत्कटस्य। एतेन बालेन हि शम्बरस्य दैत्यस्य सैन्यं सहसा प्रणुन्नं।
वृत्तोरुरत्यायतपीनबाहुरेतेन संख्ये निहतोऽश्वचक्रः। को नाम शाम्बस्य महारथस्य रणे समक्षं रथमभ्युदीयात्।